

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE**

**S T A T U S Z D R A V L J A
PUČANSTVA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE
ŽUPANIJE U 2021.**

KOPRIVNICA, 2022.

Izdavač:

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije

Služba za javno zdravstvo i socijalnu medicinu

Trg Tomislava dr. Bardeka 10/10
48 000 KOPRIVNICA

Glavni urednik:

prim. dr. sc. Davorka Gazdek, dr. med.

Tehnička podrška:

Suzana Šestak, mag. med. techn.

Prikupljanje podataka:

Suzana Šestak, mag. med. techn.

Nadica Puškaš, mag. act. soc.

Darko Radiček, dr. med.

Ana Šiler, bacc. med. lab. diagn.

Molimo korisnike Statusa zdravlja da prilikom korištenja podataka navedu izvor

S A D R Ž A J

UVOD	3
I. STANOVNIŠTVO KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE	6
* Popis stanovništva po gradovima i općinama 2001.,2011. i 2021.	7
* Osnovni kontingenti stanovništva 2001., 2011. i 2021.	8
II. VITALNI DOGAĐAJI	9
* Prirodno kretanje stanovništva po gradovima i općinama u 2021.	10
* Živorođeni i umrli prema spolu u 2021.	11
* Natalitet, mortalitet, prirodni priraštaj u 2022.	12
* Prirodni priraštaj županije, gradova i općina, 2001-2022.	13
* Živorođeni (natalitet), umrli (mortalitet), prirodni priraštaj u županiji, 1991.-2021.	14
* Natalitet i mortalitet u županiji. 1991.-2021. grafikon	16
* Umrli prema uzroku smrti u 2021.	17
* Umrli prema godinama starosti u 2021.	18
* Umrli zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2021.	19
* Umrli zbog nekih posebno izdvojenih bolesti u 2021.	19
* Umrli zbog novotvorina u 2021.	20
* Umrli zbog nasilnih smrti u 2021.....	21
III. POBOL (MORBIDITET) primarne zdravstvene zaštite	23
* Obiteljska medicina i pedijatri	24
* Zdravstvena zaštita žena	26
* Dentalna medicina.....	27
IV. HITNA MEDICINSKA POMOĆ	28
V. ZARAZNE BOLESTI	30
* Kretanje zaraznih bolesti	31
* Cijepljenje i procijepljenost	35
* Etiološka dijagnostika u mikrobiološkoj djelatnosti	36
VI. CENTAR ZA PREVENCIJU OVISNOSTI	38
* Ovisnost o psihoaktivnim drogama	39
* Ovisnost o alkoholu	44
VII. ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI	50
* Zdravstvene ustanove i djelatnici u Županiji u 2021.....	51

Publikacija *Status zdravlja pučanstva Koprivničko-križevačke županije*, koju objavljuje Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, rezultat je kontinuiranog godišnjeg prikupljanja i obrade zdravstveno-statističkih podataka od svih subjekata uključenih u zdravstvenu zaštitu na području županije te podataka demografske statistike iz Državnog zavoda za statistiku. Publikacija se izdaje kontinuirano svake godine.

Publikacija pred vama predstavlja prikaz zdravstvenog stanja u Koprivničko-križevačkoj županiji za 2021. kao i neke trendove. U njoj se nalaze informacije koje smo smatrali da su najvažnije za prikaz i ocjenu zdravstvenog stanja pučanstva Koprivničko-križevačke županije.

Na području od 1.748 km² na koliko se prostire Koprivničko-križevačka županija, prema prvim podacima popisa stanovništva iz 2021. živi 101.221 stanovnik, što je za 14.363 (12,4%) manje nego prema popisu stanovništva iz 2011. godine. Iako je teško reći koliko bi smanjenje stanovništva bilo da se primijenila ista metodologija prikaza kao kod popisa stanovništva iz 2001., ipak se s velikom vjerojatnošću može reći kako je smanjenje stanovništva u županiji stvarno te kako nije samo različita metodologija u prikupljanju podataka uzrok tog smanjenja. Naime, prateći trendove tijekom više desetljeća - negativan trend prirodnog priraštaja gdje više osoba umire nego što se rodi te negativan migracijski trend gdje se više stanovnika odseli nego useli, ne daju nadu da bi stanje bilo bitno drugačije da se primijenila ista metodologija prikupljanja podataka kao u 2001. i 2011. godini.

Županija se sastoji od tri grada (Koprivnice - administrativnog središta, Križevaca i Đurđevca) u kojima živi 55.104 stanovnika ili 54% stanovnika, te 22 općine. Prema popisu stanovništva 2021., depopulacija stanovništva ruralnog područja još je izraženija tako da se stanovništvo ruralnog područja smanjilo za još 2% u odnosu na popis stanovništva 2011. Najveće općine su Sv. Ivan Žabno, Sv. Petar Orehovec i Virje.

U 2021. rođeno je 981 djece (973 živorođene i 8 mrtvorođene). Umrlo je 1.857 osoba što je 203 osoba više nego 2020., a razlog je smrtnost zbog pandemije COVID-19 od koje je umrlo 211 osoba. Prirodni priraštaj bio je negativan za 884 osobe.

Prateći podatke o rođenim i umrlim osobama od 1991. godine, prirodni priraštaj je svih tih godina negativan odnosno broj umrlih je viši od živorođenih.

U razdoblju 1991.-2000., broj živorođenih je uz međugodišnje oscilacije opadao, što zbog metodoloških promjena prikazivanja tih podataka, a što zbog stvarno manjeg broja rođene djece. U tom razdoblju, prosječan broj živorođenih bio je 1.372, a umrlih 1.913 osoba.

U razdoblju 2001.-2010., broj živorođenih blago je oscilirao iz godine u godinu (između 1.100-1.200), s time da je tijekom toga razdoblja prosječno bilo 1.169 živorođenih, a 1.713 umrlih osoba.

U razdoblju 2011.-2020., broj živorođenih opada iz godine u godinu, a od 2017. već treću godinu zaredom broj živorođene djece spustio se ispod 1.000. Tako je tijekom razdoblja 2011.-2020. prosječno bilo 1.030 živorođenih, a 1.583 umrlih osoba.

I u ovom Statusu zdravlja koristimo priliku i ističemo kako navedeni podaci ukazuju na zaključak kako je Koprivničko-križevačka županija sve *starija* s nedovoljnim pomlađivanjem stanovništva što će u budućnosti neminovno dovesti do problema u mirovinskom sustavu, većoj zdravstvenoj potrošnji te uvećanim socijalnim potrebama.

Vodeći uzroci smrti u našoj županiji su bolesti cirkulacijskog sustava od kojih je u 2021. umrlo 689 (37,1%) osoba te zločudne novotvorine od kojih je umrlo 358 (19,3%) osoba. Na trećem mjestu po smrtnosti bila je smrtnost zbog bolesti - COVID-19, koja se pojavila kao pandemijska bolest 2020., od koje je umrlo 211 (11,4%) osoba u 2021. godini.

Od bolesti cirkulacijskog sustava od kojih je u 2021. umrlo 689 osoba, smrtnost žena bila je viša nego muškaraca (59,4% muškaraca u odnosu na 40,6% žena). Unutar skupine bolesti cirkulacijskog sustava, u 2021. najviše je osoba umrlo zbog: cerebrovaskularnih bolesti (moždani udar) - 26,7%, hipertenzije (visokog tlaka) - 26,1%, kronične ishemične bolesti srca - 11,5% te akutnog infarkta srca - 11,1% osoba.

Od zločudnih novotvorina umrlo je u 2021. ukupno 358 osoba. Umrlo je gotovo dvostruko više muškaraca (65,5%) nego žena (35,5%). Razlog tomu leži u obolijevanju i umiranju od karcinoma koji se povezuju s pušenjem jer puši više muškaraca nego žena te visokoj smrtnosti raka prostate. Smrtnost za prvi pet najučestalijih karcinoma bila je: rak bronha i pluća - umrlo 65 osoba (77% muškarca, 23% žena), rak debelog crijeva s rektumom – umrlo 50 osoba (70% muškarca, 30% žena), rak prostate – umrlo 28 muškaraca, raka gušterače – umrlo 26 osoba (60% muškaraca, 40% žena), te rak dojke – umrlo 18 osoba (17 žena i 1 muškarac).

Statistika pobola primarne zdravstvene zaštite (obiteljska medicina, zaštita djece, žena te dentalna zdravstvena zaštita) pokazuje kako je najveće opterećenje zbog slijedećih skupina dijagnoza: čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (koji predstavljaju manje-više neke opće dijagnoze osoba koje zbog nekog razloga traže zdravstvenu skrb); bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva; bolesti cirkulacijskog sustava te bolesti dišnog sustava.

U svim dobnim skupinama na prvom mjestu bila je dijagnoza čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom. Na drugom mjestu, kod djece i mlađih do

19 godina bile su bolesti dišnog sustava; kod osoba u dobi 20-64 bile su bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva, a kod osoba starijih od 64 godine to su bile bolesti cirkulacijskog sustava

Ukupno je u zdravstvenom sektoru na dan 31. prosinca 2021. bilo 1.720 zaposlenih od čega je 81% bilo zdravstvene struke, a 19% administrativno-tehničke.

Na kraju, kako bi ostalo zapisano za povijest, podsjećamo kako je i 2022.-u obilježila pandemija COVID-19 bolesti, s posljedičnim mnogobrojnim obolijevanjem te smrtnim ishodima.

Zahvaljujemo svim davaocima podataka koji su omogućili da sadržaj ove publikacije bude što obuhvatniji i kvalitetniji.

prim. dr. sc. Davorka Gazdek, dr. med.

spec. javnog zdravstva

subspec. iz alkoholizma i drugih ovisnosti

sveučilišni spec. medicinskog prava

I.

STANOVNIŠTVO
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Popis stanovništva po gradovima i općinama
Koprivničko - križevačke županije

		2001.*	2011.**	2021.***
Županija UKUPNO		124.467	115.584	101.221
GRADOVI				
1. Koprivnica				
2.	Križevci	30.994	30.854	28.580
3.	Đurđevac	22.324	21.122	18.949
OPĆINE				
1. Drnje				
2.	Đelekovec	8.862	8.264	7.378
3.	Ferdinandovac	2.156	1.863	1.533
4.	Gola	1.824	1.533	1.281
5.	Gornja Rijeka	2.107	1.750	1.415
6.	Hlebine	2.760	2.431	2.078
7.	Kalinovac	2.035	1.779	1.559
8.	Kalnik	1.470	1.304	1.180
9.	Kloštar Podravski	1.725	1.597	1.297
10.	Koprivnički Bregi	2.762	2.381	1.968
11.	Koprivnički Ivanec	2.361	2.121	1.798
12.	Legrad	3.161	2.241	1.916
13.	Molve	2.749	2.189	1.767
14.	Novigrad Podravski	2.361	2.872	2.300
15.	Novo Virje	2.764	1.216	1.026
16.	Peteranec	1.412	2.848	2.300
17.	Podravske Sesvete	2.848	1.778	2.704
18.	Rasinja	1.630	3.818	1.446
19.	Sokolovac	3.267	3.964	2.631
20.	Sveti Ivan Žabno	3.417	5.628	2.789
21.	Sveti Petar Orehovec	4.343	5.137	5.222
22.	Virje	3.942	5.197	4.583
				3.842

Izvor: *Popis stanovništva iz 2001. Podaci preuzeti iz Statističkog ljetopisa RH, 2004.

**Popis stanovništva iz 2011. Web stranice Državnog zavoda za statistiku

*** Konačni rezultati popisa stanovništva 2021. Web stranice Državnog zavoda za statistiku, <https://popis2021.hr/>

Osnovni kontingenți stanovništva, 2001., 2011. i 2021.¹

Struktura stanovništva po dobnim skupinama															
Koprivničko-križevačka županija		Ukupno	%	0-6 ²	%	0-14	%	0-19	%	Fertilni 15-49	%	Radni ³ M 15-64 Ž 15-59	%	65 i više godina	%
SVI	2001.	124.467	100,0	9.410	7,6	21.064	16,9	29.438	23,7	-	-	78.410	63,0	20.520	16,5
	2011.	115.584	100,0	8.087	7,0	18.151	15,7	24.937	21,6	-	-	76.937	66,6	20.496	17,7
	2021.	101.221	100,0	-	-	14.618	14,4	19.857	19,6			60.313	59,7	22.277	22,0
muškarci	2001.	60.118	48,3	4.797	8,0	10.798	18,0	15.097	25,1	-	-	41.589	69,2	7.557	12,6
	2011.	55.964	48,4	4.316	7,7	9.453	16,9	12.958	23,2	-	-	38.970	69,6	7.541	13,5
	2021.	49.129	48,5			7.575	15,4	10.303	20,9			32.522	66,2	9.032	18,4
žene	2001.	64.349	51,7	4.613	7,2	10.266	16,0	14.341	22,3	29.160	45,3	36.821	57,2	12.963	20,1
	2011.	59.620	51,6	3.771	6,3	8.698	14,6	11.979	20,1	25.775	43,2	37.967	63,7	12.955	21,7
	2021.	52.092	51,5			7.043	13,5	9.554	18,3	20.186	38,8	27.791	53,5	13.248	25,4

Izvor: Popis stanovništva iz 2001. Podaci preuzeti iz Statističkog ljetopisa RH, 2004.

Popis stanovništva iz 2011. Podaci preuzeti s web stranica Državnog zavoda za statistiku

Konačni rezultati popisa stanovništva 2021. Web stranice Državnog zavoda za statistiku, <https://popis2021.hr/>

Napomene:

¹ Kod interpretacije podataka i uspoređivanja, treba voditi računa da je između popisnih godina došlo do izvjesnih metodoloških promjena te da se podaci ne mogu u potpunosti uspoređivati.

² Podaci koji se odnose na popis stanovništva 2021. su trenutno nedostupni.

³ Prema trenutnim propisima, radno sposobni su do 65 godina za oba spola te u skladu s time, a prema popisu stanovništva 2021., ukupno je 64.326 (63,6%) radno sposobnih ili (32.522 muškaraca, 66,2% i 31.804 žena, 61,1%)

II.

VITALNI DOGAĐAJI

Prirodno kretanje stanovništva Koprivničko-križevačke županije u 2021. po gradovima i općinama

GRAD / OPĆINA	ROĐENI			UMRLI		PRIRODNO KRETANJE
	UKUPNO	ŽIVOROĐENI	MRTVOROĐENI	UKUPNO	DOJENČAD	
Koprivnica	233	230	3 (1m/2ž)	405		-175
Križevci	187	185	2 (2m)	320	1 (1ž)	-135
Đurđevac	87	87		141		-54
Drnje	16	16		37		-21
Đelekovec	6	6		22		-16
Ferdinandovac	13	13		38		-25
Gola	34	33	1 (1m)	47	1 (1ž)	-14
Gornja Rijeka	15	14	1 (1ž)	45		-31
Hlebine	10	10		24		-14
Kalinovac	9	9		29		-20
Kalnik	12	12		20		-8
Kloštar Podravski	30	30		51		-21
Koprivnički Bregi	25	25		46		-21
Koprivnički Ivanec	14	14		25		-11
Legrad	14	14		41	1 (1ž)	-27
Molve	23	23		50		-27
Novigrad Podravski	26	26		47	1 (1m)	-21
Novo Virje	11	11		22		-11
Peteranec	21	21		47		-26
Podravske Sesvete	21	21		25		-4
Rasinja	21	21		59		-38
Sokolovac	20	20		64		-44
Sveti Ivan Žabno	48	48		87		-39
Sveti Petar Orehovec	41	41		85	1 (1m)	-44
Virje	44	43	1 (1ž)	80		-37
ŽUPANIJA	981	973	8	1.857	5	-884

Izvor: Državni zavod za statistiku - podaci za Koprivničko-križevačku županiju za 2021.

Napomena: „m“ je oznaka za muški spol; „ž“ je oznaka za ženski spol

**Živorođeni i umrli u 2021.
po gradovima i općinama te prema spolu**

GRAD / OPĆINA	ŽIVOROĐENI			UMRLI		
	SVEGA	MUŠKI	ŽENSKI	SVEGA	MUŠKI	ŽENSKI
Koprivnica	230	119	111	405	199	206
Križevci	185	90	95	320	155	165
Đurđevac	87	44	43	141	60	81
Drnje	16	8	8	37	15	22
Đelekovec	6	2	4	22	11	11
Ferdinandovac	13	6	7	38	20	18
Gola	33	19	14	47	25	22
Gornja Rijeka	14	8	6	45	27	18
Hlebine	10	4	6	24	15	9
Kalinovac	9	8	1	29	8	21
Kalnik	12	5	7	20	9	11
Kloštar Podravski	30	17	13	51	22	29
Koprivnički Bregi	25	12	13	46	21	25
Koprivnički Ivanec	14	7	7	25	13	12
Legrad	14	8	6	41	27	14
Molve	23	13	10	50	26	24
Novigrad Podravski	26	19	7	47	18	29
Novo Virje	11	4	7	22	7	15
Peteranec	21	12	9	47	24	23
Podravske Sesvete	21	11	10	25	13	12
Rasinja	21	13	8	59	28	31
Sokolovac	20	10	10	64	33	31
Sveti Ivan Žabno	48	27	21	87	42	45
Sveti Petar Orehovec	41	26	15	85	44	41
Virje	43	20	23	80	39	41
ŽUPANIJA	973	512	461	1.857	901	956

Izvor: Državni zavod za statistiku - podaci za Koprivničko-križevačku županiju za 2021.

Natalitet, mortalitet i prirodni priraštaj u 2021. po gradovima i općinama

GRAD / OPĆINA	NATALITET %	MORTALITET %	PRIRODNI PRIRAŠTAJ %
Koprivnica	8,0	14,2	-6,1
Križevci	9,8	16,9	-7,1
Đurđevac	11,8	19,1	-7,3
Drnje	10,4	24,1	-13,7
Đelekovec	4,7	17,2	-12,5
Ferdinandovac	9,2	26,9	-17,7
Gola	15,9	22,6	-6,7
Gornja Rijeka	9,0	28,9	-19,9
Hlebine	8,5	20,3	-11,9
Kalinovac	6,9	22,4	-15,4
Kalnik	10,4	17,3	-6,9
Kloštar Podravski	10,9	18,6	-7,6
Koprivnički Bregi	12,7	23,4	-10,7
Koprivnički Ivanec	7,8	13,9	-6,1
Legrad	7,3	21,4	-14,1
Molve	13,0	28,3	-15,3
Novigrad Podravski	11,3	20,4	-9,1
Novo Virje	10,7	21,4	-10,7
Peteranec	9,1	20,4	-11,3
Podravske Sesvete	14,5	17,3	-2,8
Rasinja	8,0	22,4	-14,4
Sokolovac	7,2	22,9	-15,8
Sveti Ivan Žabno	11,1	20,0	-9,0
Sveti Petar Orehovec	10,4	21,6	-11,2
Virje	11,2	20,8	-9,6
ŽUPANIJA	9,6	18,3	-8,7

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, rođeni, živorođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno
 Napomena: Stopne nataliteta, mortaliteta i prirodnog priraštaja su računate u odnosu na popis stanovništva 2021.

Prirodni priraštaj (%) županije, gradova i općina, 2011. - 2021.

Grad/općina	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Koprivnica	1,4	1,4	0,4	-0,9	-1,7	-3,1	-2,4	-3,1	-1,9	-4,7	-6,1
Križevci	-3,2	-1,9	-2,7	-3,8	-4,2	-6,3	-5,6	-4,5	-4,7	-5,2	-7,1
Đurđevac	-4,2	-1,9	-0,2	-1,9	-5,3	-2,9	-2,5	-0,4	-3,6	-3,6	-7,3
Drnje	-9,7	-4,8	-3,8	-1,6	-4,8	-8,1	-3,8	-7,5	-10,7	-3,8	-13,7
Đelekovec	-17,6	-9,8	-13,7	-4,6	-5,9	-17,6	-14,4	-6,5	-10,4	-11,1	-12,5
Ferdinandovac	-10,9	-10,9	-6,9	-7,4	-14,9	-14,3	-11,4	-9,1	-10,3	-7,4	-17,7
Gola	-8,6	-11,5	-11,9	-9,5	-10,3	-9,9	-1,2	-6,6	-1,2	-4,9	-6,7
Gornja Rijeka	-9,0	-9,0	-1,7	-11,8	-9,0	-2,2	-12,4	-1,7	3,9	-6,2	-19,9
Hlebine	-13,8	-7,7	-1,5	-11,5	-7,7	-3,1	-9,2	-3,8	-10,0	-8,4	-11,9
Kalinovac	-6,9	-9,4	-10,0	-3,1	-9,4	-11,9	-10,6	-7,5	-8,8	-8,1	-15,4
Kalnik	-9,6	-15,5	-11,8	-2,2	-0,7	-5,9	-22,2	-5,9	-10,4	-6,7	-6,9
Kloštar Podravski	-8,2	-4,8	-0,9	-3,6	-5,1	-2,7	-4,8	-2,4	-3,9	-3,3	-7,6
Koprivnički Bregi	-0,8	-6,3	-7,6	-5,5	-8,8	-5,0	-10,1	-8,4	-8,0	-7,1	-10,7
Koprivnički Ivanec	-9,0	-9,9	-2,4	-6,1	-7,5	-7,5	-9,4	-6,1	-1,9	-11,8	-6,1
Legrad	-16,5	-19,2	-11,6	-10,7	-17,4	-13,8	-10,7	-4,0	-11,2	-11,2	-14,1
Molve	-12,3	-4,1	-5,9	-8,2	-8,2	1,4	-7,8	-10,1	-6,4	-9,6	-15,3
Novigrad Podravski	-11,5	-12,2	-5,9	-0,7	-6,6	-11,1	-7,3	-5,9	-1,4	-10,8	-9,1
Novo Virje	4,9	-9,9	-6,6	-4,1	-6,6	-13,2	-9,0	-3,3	-7,4	-3,3	-10,7
Peteranec	-1,8	-3,7	3,3	-6,7	-4,8	-0,4	-5,5	-5,5	-6,7	-10,4	-11,3
Podravske Sesvete	-11,0	0,0	-2,5	0,0	-1,2	-10,4	-8,6	-6,7	-2,5	-14,1	-2,8
Rasinja	-6,1	-9,8	-3,4	-9,8	-8,6	-11,3	-8,6	-7,7	-7,0	-5,5	-14,4
Sokolovac	-8,8	-10,5	-5,3	-7,3	-12,3	-5,6	-8,2	-10,8	-11,4	-13,5	-15,8
Sveti Ivan Žabno	-5,2	-9,2	-3,8	-10,3	-6,9	-3,6	-2,9	-7,9	-3,3	-4,2	-9,0
Sveti Petar Orehovec	-2,6	-6,5	-3,5	-7,6	-6,3	-5,5	-4,6	-2,0	-7,4	-6,8	-11,2
Virje	-9,6	-6,1	-8,3	-10,5	-7,0	-8,7	-10,0	-6,3	-7,4	-5,2	-9,6
ŽUPANIJA	-4,3	-4,2	-3,0	-4,4	-5,3	-5,6	-5,6	-4,7	-4,7	-6,1	-8,7

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku rođeni, živorođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno (po godinama, zaključno s 2021.)

Napomena: Stope izračunate u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije - za godine 2011.-2020., stope prirodnog priraštaja računate na popis stanovništva 2011., a za godinu 2021. stopa računata na popis stanovništva 2021.

Živorođeni (natalitet), umrli (mortalitet), prirodno kretanje (priraštaj) za Koprivničko-križevačku županiju, 1991. - 2010.

Koprivničko-križevačka županija	1991.	1992.	1993.	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
Živorođeni	1.418	1.353	1.413	1.375	1.345	1.501	1.488	1.352	1.263	1.208
Natalitet (%)	11,0	10,5	10,9	10,6	10,4	11,6	11,5	10,4	9,8	9,3
Umrli	2.034	2.036	2.008	1.972	1.961	1.888	1.873	1.803	1.797	1.754
Mortalitet (%)	15,7	15,7	15,5	15,2	15,2	14,6	14,5	13,9	13,9	13,6
Prirodno kretanje	-616	-683	-595	-597	-616	-387	-385	-451	-534	-546
Priraštaj (%)	-4,8	-5,3	-4,6	-4,6	-4,8	-3,0	-3,0	-3,5	-4,1	-4,2

Koprivničko-križevačka županija	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Živorođeni	1.200	1.168	1.104	1.099	1.239	1.127	1.157	1.232	1.190	1.173
Natalitet (%)	9,6	9,4	8,9	8,8	10,0	9,1	9,3	9,9	9,6	9,4
Umrli	1.706	1.724	1.708	1.738	1.694	1.702	1.709	1.751	1.721	1.673
Mortalitet (%)	13,7	13,9	13,7	14,0	13,6	13,7	13,7	14,1	13,8	13,4
Prirodno kretanje	-506	-556	-604	-639	-455	-575	-552	-519	-531	-500
Priraštaj (%)	-4,1	-4,5	-4,9	-5,1	-3,7	-4,6	-4,4	-4,2	-4,3	-4,0

Izvor podataka:

1. Državni zavod za statistiku – 1991.-2000., rođeni i umrli po naseljima u RH, za svaku godinu pojedinačno, te pripremljeni u skladu s postojećim ustrojstvom Koprivničko-križevačke županije (maknuta naselja općine Pitomača, te naselja Ljubelj Kalnički iz Križevaca, Sudovec iz Sv. Petra Orehovca i Segovina iz Rasinje)
2. Državni zavod za statistiku – 2001.-2021., rođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno

Napomena:

1. Stope izračunate u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
2. Za godine 1991.-2000. stope prirodnog priraštaja računate su na popis stanovništva 1991., za godine 2001.-2010. stope prirodnog priraštaja računate su na popis stanovništva 2001., za godine 2011.-2020. stope prirodnog priraštaja su računate na popis stanovništva 2011., a od 2021. stope su računate na popis stanovništva 2021.
3. Državni zavod za statistiku - Zbog ujednačavanja podataka s UN i EU, od 1998. i nadalje, u rođene i umrle ulaze samo osobe s prebivalištem i boravištem dulje od godine dana, dok je ranijih godina prikaz bio prema prijavljenom prebivalištu i boravištu bez obzira na duljinu

Živorođeni (natalitet), umrli (mortalitet), prirodno kretanje (priraštaj) za Koprivničko-križevačku županiju, 2011. - 2021.

Koprivničko-križevačka županija	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Živorođeni	1.108	1.092	1.113	1.059	1.010	1.012	977	998	976	952
Natalitet (%)	9,6	9,4	9,6	9,2	8,7	8,8	8,5	8,6	8,4	8,2
Umrli	1.607	1.575	1.456	1.573	1.626	1.664	1.624	1.538	1.514	1.654
Mortalitet (%)	13,9	13,6	12,6	13,6	14,1	14,4	14,1	13,3	13,1	14,3
Prirodno kretanje	-499	-483	-343	-514	-616	-652	-647	-540	-538	-702
Priraštaj (%)	-4,3	-4,2	-3,0	-4,4	-5,3	-5,6	-5,6	-4,7	-4,7	-6,1

Koprivničko-križevačka županija	2021.
Živorođeni	973
Natalitet (%)	9,6
Umrli	1.857
Mortalitet (%)	18,3
Prirodno kretanje	-884
Priraštaj (%)	-8,7

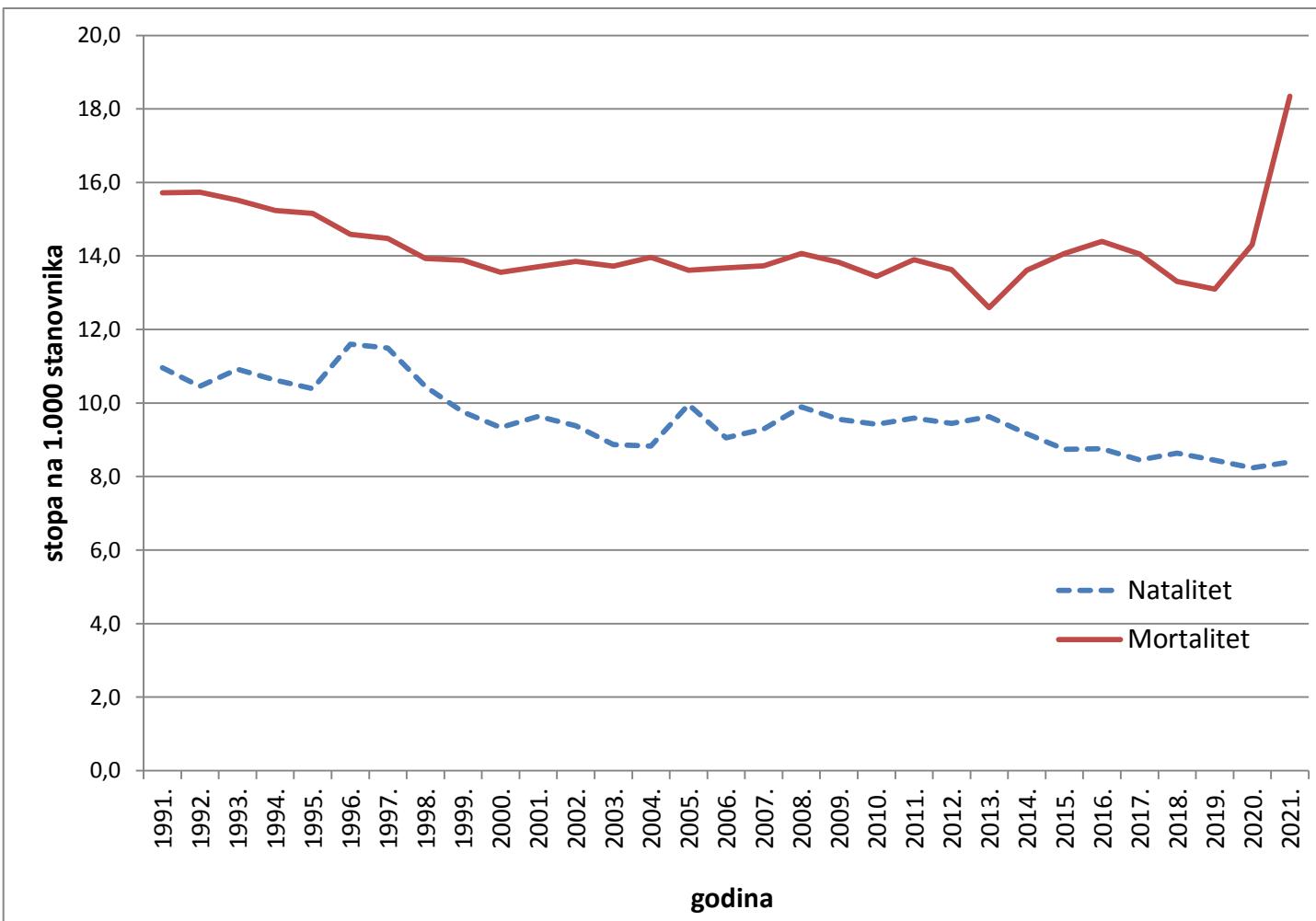
Izvor podataka:

1. Državni zavod za statistiku – 1991.-2000., rođeni i umrli po naseljima u RH, za svaku godinu pojedinačno, te pripremljeni u skladu s postojećim ustrojstvom Koprivničko-križevačke županije (maknuta naselja općine Pitomača, te naselja Ljubelj Kalnički iz Križevaca, Sudovec iz Sv. Petra Orehovca, Segovina iz Rasinje)
2. Državni zavod za statistiku – 2001.-2021., rođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno

Napomena:

1. Stope izračunate u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
2. Za godine 1991.-2000. stope prirodnog priraštaja računate su na popis stanovništva 1991., za godine 2001.-2010. stope prirodnog priraštaja računate su na popis stanovništva 2001., za godine 2011.-2020. stope prirodnog priraštaja su računate na popis stanovništva 2011., a od 2021. stope su računate na popis stanovništva 2021.
3. Državni zavod za statistiku - Zbog ujednačavanja podataka s UN i EU, od 1998. i nadalje, u rođene i umrle ulaze samo osobe s prebivalištem i boravištem dulje od godine dana, dok je ranijih godina prikaz bio prema prijavljenom prebivalištu i boravištu bez obzira na duljinu

Natalitet i mortalitet u Koprivničko-križevačkoj županiji, 1991.-2021.

Umrli prema uzroku smrti u 2021.

MKB-10	Šifre	UZROK SMRTI-opis	SVEGA	muškarci	žene
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	4	1	3
II	C00-D48	Novotvorine	358	231	127
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava	1	0	1
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	177	65	112
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	56	28	28
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	37	17	20
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	0	0	0
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mostoidnog nastavka	0	0	0
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	689	280	409
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	83	53	30
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	78	36	42
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	0	0	0
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	2	1	1
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	73	27	46
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj, babinje	1	0	1
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	2	1	1
XVII	Q00-Q99	Kongenitalne malformacije i kromosomske abnormalnosti	4	1	3
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	3	2	1
XIX	S00-T98	Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	78	49	29
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	0	0	0
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na zdravlje...	0	0	0
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)	211	109	102
ŽUPANIJA			1.857	901	956

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2021.

Umrli prema godinama starosti u 2021.

GODINE STAROSTI	BROJ UMRLIH
0	5
1-4	1
5-9	0
10-14	1
15-19	2
20-24	3
25-29	4
30-34	4
35-39	10
40-44	16
45-49	20
50-54	38
55-59	66
60-64	131
65-69	196
70-74	233
75-79	265
80-84	340
85 i više	522
ŽUPANIJA	1.857

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2021.

Umrli zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2021.

Vrsta bolesti	MKB-10	Ukupno	Muškarci	Žene
Hipertenzivne bolesti	I10-I15	180	59	121
Akutni infarkt srca	I21	77	50	27
Kronična ishemična bolest srca	I25	79	29	50
Plućna bolest srca	I26-I28	2	1	1
Kardiomiopatija dilatacijska	I42	50	16	34
Fibrilacija atrija i undulacija	I48	23	10	13
Insuficijencija srca	I50	35	15	20
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	184	75	109
Ateroskleroza	I70	24	5	19
Ostale kardiovaskularne bolesti		35	20	15
ŽUPANIJA		689	280	409

Umrli zbog nekih posebno izdvojenih bolesti u 2021.

Vrsta bolesti	MKB-10	Ukupno	Muškarci	Žene
Šećerna bolest	E10-E14	176	64	112
Alkoholizam	F10	19	18	1
Alkoholna bolest jetre	K70	31	22	9
Fibroza i ciroza jetre	K74	5	2	3

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2021.

Umrli zbog novotvorina u 2021.

Vrsta novotvorine	MBK-10	Ukupno	Muškarci	Žene
Jezik	C01-C02	3	2	1
Krajnika	C09	2	1	1
Ždrijelo	C10-C14	7	7	-
Jednjak	C15	6	6	-
Želudac	C16	18	11	7
Tanko crijevo	C17	2	1	1
Debelo crijevo	C18	21	13	8
Rektosigmoid	C19	3	3	-
Rektum	C20	26	19	7
Jetra	C22	8	6	2
Žučni mjehur	C23	2	1	1
Bilijarni trakt	C24	3	1	2
Gušteraca	C25	26	15	11
Akcesorni sinusi	C31	2	1	1
Grkljan	C32	5	5	-
Bronh i pluća	C34	65	50	15
Kosti i zglobne hrskavice	C40-C41	1	1	-
Melanom kože	C43	5	2	3
Ostale zloćudne novotvorine kože	C44	5	2	3
Mezotelijalno i meko tkivo	C45-C49	5	4	1
Dojka	C50	18	1	17
Stidnica	C51	1	-	1
Rodnica	C52	1	-	1
Vrat maternice	C53	3	-	3
Maternica	C54-C55	5	-	5
Jajnici	C56	7	-	7
Jajovod	C57	1	-	1
Prostata	C61	28	28	-
Muški spolni organ (nespecificirano)	C63	1	1	-
Bubrezi	C64	17	10	7
Mokračni mjehur	C67	12	10	2
Mozak	C71	14	9	5
Štitnjača	C73	2	2	-
Zloćudne novotvorine sekundarnih i nedefiniranih sijela	C76-C80	10	5	5
Non - Hodgkin limfom	C82-C85	4	1	3
Multipli mijelom	C90	6	4	2
Limfatična leukemija	C91	6	5	1
Mijeloična leukemija	C92	2	1	1
Dobroćudna novotvorina nesigurne i nepoznate prirode	D37-D48	5	3	2
ŽUPANIJA		358	231	127

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2021.

Umrli zbog nasilnih smrti u 2021.

Statistika samoubojstava prati se kao dio statistike nasilnih smrti (MKB-10; V00-Y98).

Zbog nasilnih smrti u Koprivničko-križevačkoj županiji 2021. umrlo je 78 osoba (49 muškaraca i 29 žena).

Najviše je bilo nasilnih smrti zbog nezgoda odnosno posljedica nesreća (49 osoba) i to prevladavaju nezgode zbog padova (27 osoba) te nezgode u prometu (14 osoba). Od počinjenih samoubojstava (26 osoba) najviše je bilo samoozljedivanja vješanjem, a 1 smrt je bila zbog ubojstva.

Praćenje tijekom više godina, pokazuje relativno stabilne trendove.

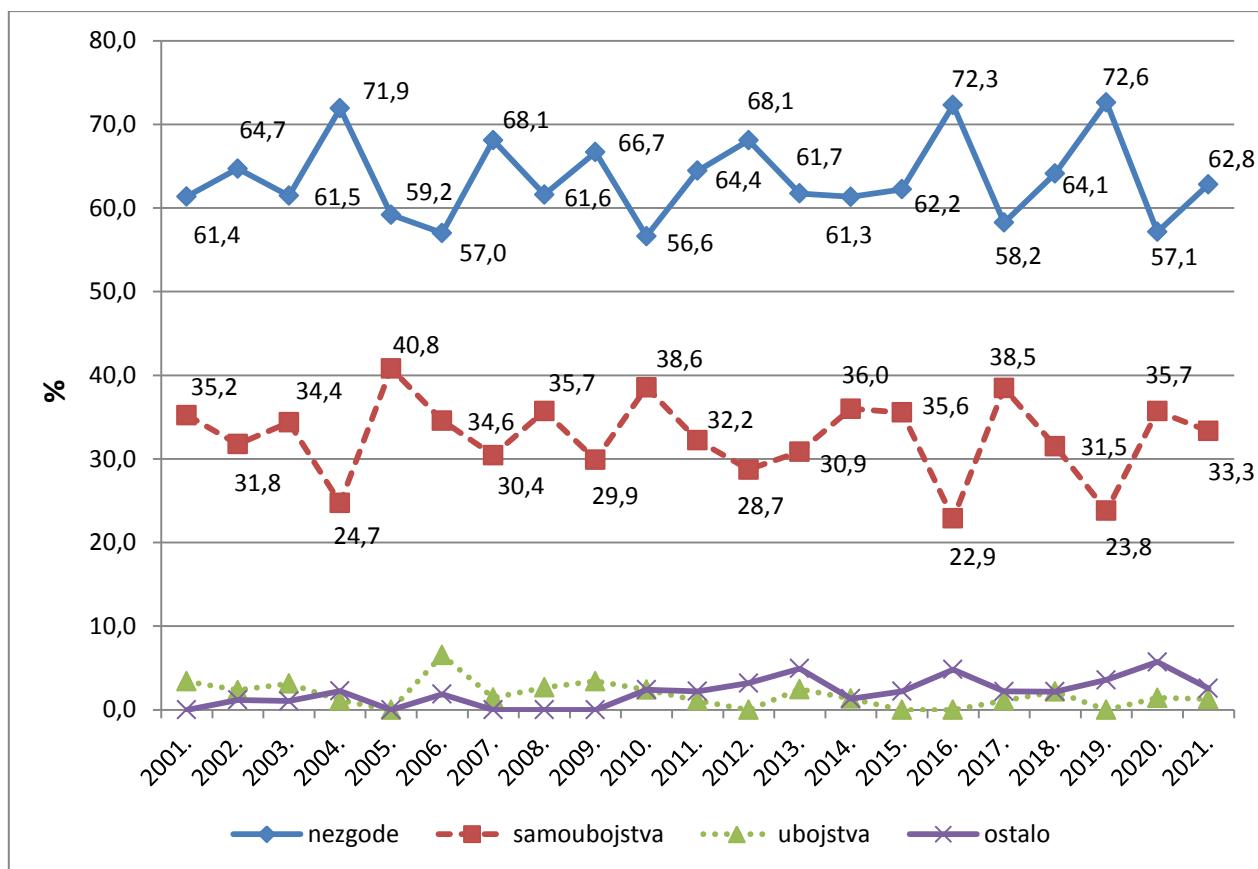
Broj i udio nasilnih smrti u Županiji po skupinama*, 2001.-2021.

vrsta nasilne smrti	2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.		2007.		2008.	
	broj	%														
nezgode	54	61,4	55	64,7	59	61,5	64	71,9	58	59,2	61	57,0	47	68,1	69	61,6
samoubojstva	31	35,2	27	31,8	33	34,4	22	24,7	40	40,8	37	34,6	21	30,4	40	35,7
ubojstva	3	3,4	2	2,4	3	3,1	1	1,1	0	0,0	7	6,5	1	1,4	3	2,7
ostalo	0	0,0	1	1,2	1	1,0	2	2,2	0	0,0	2	1,9	0	0,0	0	0,0
UKUPNO	88	100	85	100	96	100	89	100	98	100	107	100	69	100	112	100
vrsta nasilne smrti	2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.	
	broj	%														
nezgode	78	66,7	47	56,6	58	64,4	64	68,1	60	72,3	50	61,7	46	61,3	56	62,2
samoubojstva	35	29,9	32	38,6	29	32,2	27	28,7	19	22,9	25	30,9	27	36,0	32	35,6
ubojstva	4	3,4	2	2,4	1	1,1	0	0,0	0	0,0	2	2,5	1	1,3	0	0,0
ostalo	0	0,0	2	2,4	2	2,2	3	3,2	4	4,8	4	4,9	1	1,3	2	2,2
UKUPNO	117	100	83	100	90	100	94	100	83	100	81	100	75	100	90	100
vrsta nasilne smrti	2017.		2018.		2019.		2020.		2021.							
	broj	%														
nezgode	53	58,2	59	64,1	61	72,6	40	57,1	49	62,8						
samoubojstva	35	38,5	29	31,5	20	23,8	25	35,7	26	33,3						
ubojstva	1	1,1	2	2,2	0	0,0	1	1,4	1	1,3						
ostalo	2	2,2	2	2,2	3	3,6	4	5,7	2	2,6						
UKUPNO	91	100	92	100	84	100	70	100	78	100						

Izvor podataka: HZJZ-Vanjski uzrok smrti (2001.-2007.) Državni zavod za statistiku-Nasilne smrti (2008.-2021.)

Napomena: *MKB-10: Nezgode V01-X59; Samoubojstva X60-X84; Ubojstva X85-Y09; Ostalo Y10-Y98

Nasilne smrти, 2001.-2021.

III.

POBOL (MORBIDITET)
primarna zdravstvena zaštita

Kao i za 2020. i za 2021. godinu, za primarnu zdravstvenu zaštitu (lijecnici obiteljske medicine, pedijatri i ginekolozi), podaci su preuzeti direktno iz CEZIH-a, HZZO. Do tada, ordinacije primarne zdravstvene zaštite prikazivali su svoj rad i morbiditet na posebnim pisanim obrascima koje su slali u Zavode za javno zdravstvo na kontrolu kvalitete. Temeljem toga, podaci se mogu uspoređivati od 2020. godine.

Najčešće bolesti (morbiditet) zbog kojih su pacijenti tražili pomoć od liječnika obiteljske medicine i pedijatara u sustavu primarne zdravstvene zaštite u 2021., a u usporedbi s 2020., prikazane su u donjoj tablici.

2020.	2021.
1. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	1. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom
2. Bolesti probavnog sustava	2. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva
3. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	3. Bolesti cirkulacijskog sustava

**Morbiditet u ordinacijama liječnika opće/obiteljske medicine i pedijatara
za 2021.**

Skupina bolesti po MKB-10			UKUPNO	Dobne skupine (godine)			
Broj	Šifre	Naziv bolesti ili stanja po MKB-10		0-6	7-19	20-64	≥65
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	12.426	2.312	1.732	5.892	2.490
II	C00-D48	Novotvorine	9.557	82	402	5.107	3.966
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava	4.079	244	247	2.186	1.402
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	22.841	115	546	11.572	10.608
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	24.850	369	809	12.800	10.872
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	8.413	65	481	4.927	2.940
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	16.582	1.951	1.902	7.015	5.714
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mostoidnog nastavka	8.871	1.298	1.144	3.981	2.448
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	36.515	17	177	16.937	19.384
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	30.700	4.149	5.487	15.209	5.855
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	22.394	339	715	12.614	8.726
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	19.076	1.772	2.301	9.351	5.652
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	36.839	97	1.111	21.218	14.413
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	19.823	669	794	10.070	8.290
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	105	-	3	101	-
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	190	167	14	6	3
XVII	Q00-Q99	Prirođene malformacije i kromosomske abnormalnosti	927	360	257	268	42
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	33.495	3.151	4.365	16.409	9.570
XIX	S00-T98	Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	13.116	512	1.551	7.657	3.396
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	11.253	567	1.275	6.441	2.970
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	61.967	5.279	6.509	34.018	16.161
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)	21.297	447	2.734	13.108	5.008
		UKUPNO	415.315	23.962	34.556	216.887	139.910

Zdravstvena zaštita žena u 2021.

Najčešća oboljenja zbog kojih je tražena pomoć u ginekološkim ordinacijama primarne zdravstvene zaštite bila su iz skupine dijagnoza *Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom te Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa.*

Među skupinom dijagnoza pod *Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* najčešće su to dijagnoza općeg ginekološkog pregleda, postupaka u vezi sa sprječavanjem neželjene trudnoće i to savjetovanje i nadzor nad uzimanjem kontracepcije te nadzor nad normalnom trudnoćom.

Među *Bolestima sustava mokraćnih i spolnih organa* ističu se upalne bolesti ženskih zdjeličnih organa (N70-N77, ICD-10) i to upala rodnice i grlića maternice te neupalni poremećaji ženskog genitalnog trakta (N80-N98, ICD-10) i to menopauzalni poremećaji.

Skupina bolesti po ICD-10				Dobne skupine (godine)		
Broj	Šifre	Naziv bolesti ili stanja po ICD-10	UKUPNO	7-19	20-64	≥65
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	122	3	110	9
II	C00-D48	Novotvorine	1.364	10	1.100	254
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava	103	4	97	2
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	243	31	205	7
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	12	-	12	-
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	10	-	9	1
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	-	-	-	-
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mostoidnog nastavka	-	-	-	-
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	11	-	9	2
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	2	-	2	-
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	34	1	23	10
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	38	1	26	11
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	98	7	67	24
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	6.090	151	5.003	936
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	1.256	56	1.200	-
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	2	-	2	-
XVII	Q00-Q99	Kongenitalne malformacije i kromos. abnormalnosti	18	-	18	-
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	203	3	151	49
XIX	S00-T98	Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	10	-	6	4
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	2	-	2	-
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	7.644	270	6.763	611
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)	1	-	1	-
		UKUPNO	17.263	537	14.806	1.920

Napomena: prikazani morbiditet odnosi se na ginekologe s ugovorom s HZZO

Dentalna medicina u 2021.

Najčešća oboljenja zbog kojih je tražena pomoć u dentalnoj medicini u 2021. bila su iz skupine dijagnoza *Bolesti probavnog sustava* i to *Bolesti usne šupljine, žljezda slinovnica i čeljusti* (K00-K14, MKB-10). Pokazalo se da je to bilo zbog karijesa, bolesti pulpe i periapikalnih tkiva te zubnog kamenca.

Skupina bolesti po MKB-10			UKUPNO	Dobne skupine (godine)			
Broj	Šifre	Naziv bolesti ili stanja po MKB-10		0-6	7-19	20-64	≥65
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	11	-	1	5	5
II	C00-D48	Novotvorine	24	1	5	15	3
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava	-	-	-	-	-
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	-	-	-	-	-
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	1	-	-	1	-
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	3	-	-	3	-
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	-	-	-	-	-
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mostoidnog nastavka	-	-	-	-	-
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	-	-	-	-	-
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	-	-	-	1	1
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	29.691	1.154	5.209	18.922	4.406
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	-	-	-	-	-
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	-	-	-	-	-
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	-	-	-	-	-
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	-	-	-	-	-
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	-	-	-	-	-
XVII	Q00-Q99	Prirođene malformacije i kromosomske abnormalnosti	-	-	-	-	-
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	-	-	-	-	-
XIX	S00-T98	Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	946	7	85	713	141
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	-	-	-	-	-
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	24.173	1.607	4.924	14.420	3.222
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)	-	-	-	-	-
		UKUPNO	54.851	2.769	10.224	34.080	7.778

Napomena: prikazani morbiditet odnosi se na stomatologe s ugovorom s HZZO

IV.

HITNA MEDICINSKA POMOĆ

HITNA MEDICINSKA POMOĆ U 2021.

Broj posjeta/intervencija po dobnim skupinama

područje	intervencije	dob (godine)				Ukupno
		0-6	7-19	20-64	65 i više	
Koprivnice	u ordinaciji	1.142	667	3.146	925	5.880
	izvan ordinacije	50	192	1.416	2.009	3.667
	ukupno	1.192	859	4.562	2.934	9.547
Križevca	u ordinaciji	749	781	3.633	955	6.118
	izvan ordinacije	51	130	1.210	1.626	3.017
	ukupno	800	911	4.843	2.581	9.135
Đurđevca	u ordinaciji	542	517	2.275	495	3.829
	izvan ordinacije	61	147	950	1.349	2.507
	ukupno	603	664	3.225	1.844	6.336

Izvor: Podaci preuzeti iz izvješća Zavoda za hitnu medicinu Koprivničko-križevačke županije za 2021.

Hitna medicinska pomoć (HMP) organizirana je od 2013. u sklopu Zavoda za hitnu medicinu Koprivničko-križevačke županije koji objedinjuje hitnu medicinsku pomoć te sanitetski prijevoz pacijenata.

Tijekom 2021. bilo je ukupno 25.018 hitnih intervencija (područje Koprivnica, Križevci, Đurđevac). Od toga, u ordinacijama HMP je bila većina, 52.827 intervencija (63,3%). Na terenu i u kući pacijenata, bilo je ukupno 9.191 intervencija.

Najčešća oboljenja zbog kojih je tražena hitna medicinska pomoć u 2021. bila su iz skupine dijagnoza *Simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo* što ukazuje da u velikog broja pacijenata postoji samo uputna tj. radna, a ne i konačna dijagnoza. Druga najčešća skupina su *Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka*, dok se na trećem mjestu nalazi skupina pacijenata koji su tražili hitnu medicinsku pomoć zbog dijagnoza iz spektra *Bolesti cirkulacijskog sustava*.

V.

ZARAZNE BOLESTI

Kretanje zaraznih bolesti prati se na temelju prijava oboljenja/smrti od zaraznih bolesti. U detaljnim tablicama prikazani su slučajevi oboljenja i smrti od zaraznih bolesti u 2021. po područjima te po pojedinim kalendarskim mjesecima.

Kretanje zaraznih bolesti na području Koprivničko-križevačke županije u 2021. po područjima

Dijagnoza	broj oboljelih (umrlih)*			
	Koprivničko područje	Križevačko područje	Đurđevačko područje	Ukupno
Aktivna tuberkuloza	1	1	1	3
COVID-19	4.517 (73)	3.957 (66)	2.258 (57)	10.732 (196)
Enterokolitis		1	1	2
Enterovirosis	2			2
Erizipel	2	1	3	6
Helmintoze	5	2	2	9
Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom	3			3
Herpes zoster	12	4	2	18
Infekcijska mononukleoza		3		3
Kampilobakterioza	43	22	11	76
Klamidijaza	24	8	3	35
Klicoноštvo salmonellae	1	1	1	3
Lambliasis	2	1		3
Legionarska bolest i legioneloze	1			1
Lyme borelioza	1	6		7
Meningokokni meningitis/sepsa	1			1
Nosilac HCV protutjela	2			2
Salmoneloza	23	9	2	34
Streptokokna upala grla	44	20	4	68
Svrab	15	4	1	20
Šarlah	17			17
Trovanje hranom		1		1
Upala pluća	1	3	4	8
Ušljivost glave/tijela	1		1	2
Virusni gastroenterokolitis	24	33	9	66
Virusni hepatitis B		1		1
Virusni hepatitis C		1		1
Vodene kozice	134	28	90	252
Ukupno	4.876 (73)	4.107 (66)	2.393 (57)	11.376 (196)

Izvor podataka: Prijave oboljenja/smrti od zaraznih bolesti u 2021. godini

*Napomena: u zagradi je naveden broj osoba koje su umrle od te bolesti

Broj oboljelih od zaraznih bolesti na području Koprivničko-križevačke županije u 2021. po mjesecima

Dijagnoza	kalendarski mjesec											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Aktivna tuberkuloza				1		1			1			
COVID-19	705	327	394	1370	609	77	107	196	987	1599	2663	1698
Enterokolitis									2			
Enterovirosis									1			1
Erizipel	1		2	1				1	1			
Helmintoze		2	1	1						1	1	3
Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom					1	2						
Herpes zoster	4	1	2	1	2		4		2	1	1	
Infekcijska mononukleoza										1	2	
Kampilobakterioza	9	2	2	4	6	12	14	7	6	4	5	5
Klamidijaza	2	3	5	8		3	6	2	5	1		
Kliconoštvo salmonellae					1		2					
Lambliasis		1			1		1					
Legionarska bolest i legioneloze									1			
Lyme borelioza						5		2				
Meningokokni meningitis/sepsa										1		
Nosilac HCV protutjela			2									
Salmoneloza			2	1	5	2	1	13	9			1
Streptokokna upala grla	5	9	8	5	7	6	3	2	7	7	4	5
Svrab	3		2	1	1		2		3	4	2	2
Šarlah	1	3	2	5		3			1	1		1
Trovanje hranom					1							
Upala pluća	1		1	1	1		1		1		1	1
Ušljivost glave/tijela	1			1								
Virusni gastroenterokolitis	5	1	6	2	11	11	4	4	8	7	3	4
Virusni hepatitis B		1										
Virusni hepatitis C							1					
Vodene kozice	9	7	13	23	10	22	11	3	7	34	45	68
Ukupno	746	357	442	1.425	654	146	156	233	1.041	1.660	2.727	1.789

Izvor podataka: Prijave oboljenja (smrti) od zaraznih bolesti u 2021. godini

Incidenčija oboljelih od **aktivne tuberkuloze** (broj novooboljelih iskazan na 100.000 stanovnika) već je niz godina u stabilnom silaznom trendu uz manje varijacije na godišnjoj razini. U 2021. godini bilo je svega troje oboljelih od tuberkuloze. To je posljedica pandemije COVID 19 i nošenja maski kroz veći dio godine koje štite i od zaražavanja uzročnikom tuberkuloze. Inače, u našoj županiji incidenčija je u proteklih nekoliko godina vrlo slična onoj u Republici Hrvatskoj, a zajednički nam je cilj postići trajnu incidenčiju manju od 10/100.000 stanovnika, a koju danas već imaju neke zapadnoeuropske zemlje i što predstavlja jedan od zadataka postavljenih od strane Svjetske zdravstvene organizacije u borbi protiv tuberkuloze.

Što se tiče **crijevnih zaraznih bolesti** najčešće se bilježe oboljenja uzrokovana bakterijama *Salmonella* spp (34), *Campylobacter* spp (76) te enterokolitisi virusne odnosno nepoznate etiologije (68). U posljednjih nekoliko godina kao glavni uzročnik trovanja hranom, s obzirom na broj izolacija, nametnula se bakterija *Campylobacter* spp. Bakterijske crijevne zarazne bolesti se češće javljaju u toplim mjesecima godine. Budući da je etiologija enterokolitisa najčešće virusna, a put prijenosa direktni kontakt i prijenos zrakom odnosno aerosolom, pojavnost je veća prilikom bliskog kontakta na zatvorenom prostoru, pa imamo veći broj oboljelih i u hladnom dijelu godine.

Streptokokoze pokazuju sezonsko kretanje. Streptokokna upala grla i šarlah učestaliji su tijekom hladnih mjeseci čemu pogoduje boravak u zatvorenom prostoru, oštećenje sluznice dišnog sustava hladnim zrakom, uslijed grijanja prostorija i sl. Broj oboljelih od erizipela postojan je kroz cijelu godinu uz blagi porast u toplim mjesecima kada nešto češće dolazi do oštećenja kože (veća izloženost kože, boravak u prirodi, poljoprivredni radovi i sl.) što je ulazno mjesto streptokoka.

Kad su u pitanju **bolesti koje prenose krpelji**, u 2021. godini nije registrirana nijedna osoba oboljela od krpeljnog meningoencefalitisa, ali je registrirano 7 osoba oboljelih od Lyme borelioze.

Broj oboljelih od **svraba** (20) nešto je niži nego prethodnih godina i posljedica je vjerojatno nešto slabijeg druženja ljudi zbog pandemije COVID 19.

Oboljele od **gripe** u 2021. nismo registrirali iako je postojala realna bojazan od istovremenog pojavljivanja COVID 19 infekcije i gripe što bi onda uvelike otežavalo dijagnostiku i liječenje navedenih bolesti. Preventivno se protiv gripe procijepilo 12.803 osoba.

Godinu 2021., isto kao i prethodnu 2020., kako kod nas tako i u cijelom svijetu, obilježila je pandemija bolesti **COVID 19**. Aktivnosti djelatnika Zavoda za javno zdravstvo odnosile su se na brzo anketiranje i registriranje oboljelih i njihovih kontakata, određivanje samoizolacije i izolacije, testiranje sumnjivih slučajeva i određivanje liječenja kod kuće ili u bolnici. Akcent je i dalje bio na kolektivima kao što su starački domovi, zdravstvene ustanove, škole i vrtiće zbog važnosti tih ustanova za normalno funkcioniranje društva i jer su iskustva pokazala najveći broj smrtnih slučajeva kod najstarijih. Što se tiče cijepljenja, najprije smo cijepili najugroženije kategorije stanovništva kao što su djelatnici i korisnici ustanova za smještaj starijih osoba te zdravstveni djelatnici. Nakon toga ubrzo je uslijedilo cijepljenje svih ostalih, počevši opet od najstarijih. Isto se obavljalo u ordinacijama obiteljske medicine, županijskim ustanovama poput Zavoda za javno zdravstvo, Doma zdravlja i Bolnice, ali najviše na punktovima po općinama. Tu su pored djelatnika Zavoda za javno zdravstvo, koji su bili glavni distributer cjepiva i organizator cijepljenja, u istome sudjelovali i ostali zdravstveni djelatnici, volonteri Crvenog križa, vatrogasci, djelatnici škola i ostali. Na kraju 2021. došli smo do rezultata u Koprivničko-križevačkoj županiji od 54.634 procijepljenih osoba jednom dozom, 45.175 procijepljenih osoba sa dvije doze i 14.156 procijepljenih osoba sa tri doze cjepivom protiv COVID 19.

Cijepljenje i procijepljenost obveznim cjepivima u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2021.

Cijepljenje	Procijepljenost, %
Difterija, tetanus, hripavac (DTP) primarno*, sve tri doze	93,44
DTP prvo docjepljivanje (druga godina života)	94,53
DTP drugo docjepljivanje (šesta godina života)	91,50
Difterija i tetanus (Td) docjepljivanje - osmi razred OŠ	96,10
Tetanus docjepljivanje, 60 godina	62,54
Polio primarno*, sve tri doze	93,44
Polio prvo docjepljivanje (druga godina života)	94,53
Polio drugo docjepljivanje (prvi razred OŠ)	97,44
Polio treće docjepljivanje (8. razred OŠ)	96,19
Hib primarno*, sve tri doze	93,44
Hib docjepljivanje (druga godina života)	94,53
Ospice, rubela, mumps, primarno	96,00
Ospice, rubela mumps, docjepljivanje	97,37
BCG (rodilište/prva godina života)	99,48
Hepatitis B, potpuno* dojenčad	94,73
Pneumokokno konjugirano cjepivo (prva godina života)	94,57
Pneumokokno konjugirano cjepivo (druga godina života)	94,53

Izvor podataka: Godišnje izvješće o izvršenoj obveznoj imunizaciji u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2021.

*Napomena: upisuje se samo onaj broj osoba koje su tijekom godine potpuno dovršile primovakcinaciju, bilo da su primile sve tri doze, bilo da su primile zaostalu jednu ili dvije doze iz prethodne godine, a ne osobe koje su tek započele seriju od tri doze

U 2021. pratimo vrlo visoki postotak procijepljenosti (od 91,50% do 99,48%) u dječjoj i školskoj populaciji, bilo da se radilo o primovakcinaciji ili docjepljivanju. Važno je za istaknuti da uvijek prelazimo zadani prag od 90% procijepljenosti za tuberkulozu, difteriju, tetanus, pertusis, poliomijelitis, haemophilus influenzae tip B, rubeolu, parotitis i hepatitis B. Za ospice je važna kolektivna procijepljenost veća od 95% što je također zadovoljeno.

Jedini veći izuzetak čini procijepljenost 60-godišnjaka protiv tetanusa. Od tetanusa najčešće obolijevaju upravo osobe stare 60 godina i više, a budući da se radi o teškoj bolesti s potencijalno smrtonosnim ishodom, trebamo težiti da se postotak procijepljenih poveća.

Etiološka dijagnostika u mikrobiološkom laboratoriju u 2021.

U 2021. je bilo ukupno zaprimljeno i obrađeno 86.890 uzorka što je za 40 % više u odnosu na 2020. kada je bilo 54.547 uzoraka.

Broj obrađenih uzoraka u 2021.

	Broj	%
Ambulantnih uzoraka	64.559	74,2
Bolničkih uzoraka	13.651	15,9
Javnozdravstvenih uzoraka	8.680	9,9
UKUPNO	86.890	100,0

Na osnovu mikrobiološki obrađivanih uzoraka po pitanju zaraznih bolesti najčešće se tražila potvrda uzročnika kod upala mokraćnih putova, smetnji od strane probavnog sustava te respiratornih infekcija (bolesti dišnog sustava).

U svrhu dijagnostike **crijevnih zaraznih bolesti** učinjeno je 11.242 pretraga na različite bakterijske, virusne i parazitarne uzročnike. Uzročnici su izolirani u 503 uzoraka, odnosno u 4,5% slučajeva nalaz je bio pozitivan.

Najčešći bakterijski uzročnik crijevnih bolesti bila je *Salmonella spp.*, a serotipizacijom je najčešće nađena *Salmonella Enteritidis* i to u 50,0%. Od virusnih uzročnika učestaliji su rotavirusi (4,7%) dok su paraziti (iz stolice i analnog otiska) nađeni u svega 0,8% uzoraka.

Uzročnici crijevnih zaraznih bolesti u 2021.

uzročnici	broj učinjenih pretraga		pozitivni nalazi broj
	broj	broj	
bakterije			
Salmonella spp.	1.957	200	
Shigella spp.	1.757	0	
E.coli	283	4	
Campylobacter coli/jejuni	2000	72	
Yersinia enterocolitica	287	0	
Clostridioides difficile toksin	755	87	
virusi			
Noro virusi	1326	21	
Rota i Adeno virusi	230	6	
Rota, Adeno i Astro virusi	1.430	95	
parasiti			
parasiti	1.071	8	
analni otisak	146	10	
UKUPNO	11.242		503

U dijagnostici upale **mokraćno-spolnih putova** obrađeno je 17.434 uzoraka mokraće na različite bakterijske uzročnike infekcije mokraćnih putova. Najčešći uzročnik upale mokraćnih putova bila je *Escherichia coli* (u 23,3% uzoraka). U ciljanim pregledima 1.070 obrisaka vrata maternice i mokraćne cijevi na *Mycoplasmu hominis* i *Ureaplasmu urealyticum* nađeno je 22,0% pozitivnih nalaza, a u 89,8% radilo se o *Ureaplasmi urealyticum*.

Dijagnostika **respiratornih infekcija** odnosila se na mikrobiološku obradu 1.209 obrisaka ždrijela, nazofarinka i uha. Uzročnik angine *Streptococcus pyogenes* (*Streptococcus beta haemolyticus* grupe A – BHS-A) nađen je u 11,8% od 93 obrisaka ždrijela. Učinjeno je 31 testiranja na antigen BHS-A iz ždrijela, pozitivno je bilo 33,7%. Među izoliranim uzročnicima upale nosa i uha nađene su bile i slijedeće bakterije: Obrađeno je 275 obrisaka nazofarinka i uha, izolirana su 21 uzročnika (*Haemophilus influenzae* 2, *Streptococcus pneumoniae* 6, *Moraxella catarrhalis* 10, BHS-A 3) koji se prema najnovijim bakteriološkim smjernicama u nazofarinksu smatraju kolonizacijama.

U svrhu detektiranja pozitivnih pacijenata na **SARS-CoV-2** izvedeno je 39.390 testova molekularnom metodom (PCR), od kojih je 31,7% bilo pozitivno.

Zbog problema vezanih uz **rezistenciju (otpornost) na antibiotike** i kontrolu širenja bolničkih infekcija tražena je bakterija *Staphylococcus aureus*–MRSA u 108 uzoraka, a njih 0,9% bilo je pozitivno na MRSA-u.

U svrhu dijagnostike **infekcija središnjeg živčanog sustava** pregledano je 26 uzoraka likvora među kojima je bilo 7,6% pozitivnih. Nađeni uzročnici bili su: *Staphylococcus aureus* i *Stenotrophomonas maltophilia*.

U svrhu dijagnostike **sepse** obrađeno je 1.322 uzoraka hemokultura, od kojih je 5,0% bilo pozitivno. Na vodećem mjestu kao uzročnik sepse s udjelom od 19,1% nalazila se *Escherichia coli*. U 1,9% slučajeva nađen je *Staphylococcus aureus*, dok je koagulaza negativni stafilokok pronađen u 2,0% hemokultura, a što se u najvećem broju slučajeva smatra kontaminacijom uzorka kožnom florom.

Zbog glijičnih oboljenja kože bila su obrađena 230 uzoraka te su u 27,4% uzoraka dokazani dermatofiti (*Trichophyton spp.* u 25,7%, *Microsporum spp.* u 1,7%, ukupnog broja uzoraka).

Od ukupno 15 obrađivanih uzoraka **biopsije želučane sluznice**, 13,3% bio je dokazan *Helicobacter pylori*, bakterija koja se povezuje s rakom želuca. Za dijagnostičku pretragu dokazivanja antiga *Helicobacter pylori* iz stolice zaprimljena su 1827 uzorka od kojih je 13,2% bilo pozitivno.

VI.

CENTAR ZA PREVENCIJU OVISNOSTI

Ovisnost o psihoaktivnim drogama

Zlouporaba psihoaktivnih droga i nadalje je među vodećim javnozdravstvenim problemima u Hrvatskoj. Kao medicinski i društveni fenomen već dugi niz godina izaziva opću pozornost.

U praćenju i prepoznavanju zlouporabe psihoaktivnih droga iznimno je važno sustavno praćenje broja liječenih osoba, a ono se od 1978. vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Koristeći te podatke u donjoj tablici usporedno prikazujemo podatke o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Koprivničko-križevačkoj županiji i cijeloj Hrvatskoj.

Prema zadnjim dostupnim podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u **Hrvatskoj se 2020. (pandemijska godina COVID-19) liječilo 5.467 osoba zbog psihoaktivnih droga, a od toga je 46 osoba bilo s mjestom prebivališta iz naše županije.** Broj evidentiranih liječenih ovisnika s prebivalištem u Koprivničko-križevačkoj županiji a u odnosu na hrvatski prosjek i druge županije u Hrvatskoj, je među najnižima.

Broj i stopa liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga

godina	Koprivničko-križevačka županija			Hrvatska		
	broj	stopa/ 100.000	stopa 15-64/ 100.000	broj	stopa/ 100.000	stopa 15-64/ 100.000
1998.	17	13,7	20,5	2.601	58,6	87,0
1999.	15	12,1	18,1	2.949	66,5	98,7
2000.	10	8,0	12,1	3.692	83,2	123,5
2001.	21	16,9	25,3	4.842	109,1	162,0
2002.	51	41,0	61,5	5.785	130,4	193,5
2003.	69	55,4	83,2	5.655	127,4	189,2
2004.	67	53,8	80,8	5.753	129,6	192,5
2005.	66	53,0	79,6	6.646	149,8	222,3
2006.	51	41,0	61,8	7.368	166,0	248,1
2007.	51	41,0	61,8	7.435	167,5	250,3
2008.	70	56,2	84,9	7.466	168,2	251,4
2009.	68	54,7	82,4	7.466	173,3	251,4
2010.	47	37,8	56,7	7.513	169,3	209,2
2011.	62	53,6	80,6	7.632	178,1	265,6
2012.	51	44,1	66,3	7.821	182,5	272,1
2013.	71	61,4	92,3	7.826	182,6	272,3
2014.	75	64,9	97,5	7.781	181,6	270,8
2015.	84	72,7	109,2	7.511	175,3	261,4
2016.	64	55,4	83,2	7.085	165,3	246,5
2017.	63	54,5	81,9	7.137	166,6	248,3
2018.	50	43,3	65,0	6.742	157,3	234,6
2019.	39	33,7	50,7	6.840	159,6	238,0
2020.	46	39,8	59,8	5.467	127,6	190,2

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Izvješće o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Hrvatskoj po godinama, (bez osoba iz drugih država), zadnja dostupna 2020.

Napomena: osjenčano je vrijeme od kada djeluje Centar u Županiji, a stope su izračunate na popis stanovništva 2001. (za razdoblje 1998.-2010.) te na popis stanovništva 2011. (za razdoblje 2011.-2020.)

Podaci za Koprivničko-križevačku županiju prikazani na tablici niže pokazuju kako su, **od ukupno 46 lječenih osoba zbog psihoaktivnih tvari (PAT) s prebivalištem iz naše županije, 21 (46%) bile lječene zbog opijata.** Ukupan broj osoba koje se lječe zbog opijatske ovisnosti je stabilan, a čini se da se i smanjuje. Bilo kako, ovisnost o opijatima zahtijeva dugotrajno lječenje i skrb te je zapravo prisutno sve duže zadržavanje opijatskih ovisnika u sustavu zdravstva. Potvrđuje to i prikaz prvi put lječenih osoba gdje se vidi kako u sustav lječenja ulazi malo novih opijatskih ovisnika. Navedeno ukazuje da je lječenje djelotvorno, a uz to, ovisnici o opijatima više nisu prepušteni ulici i kriminalnom miljeu.

Osobe lječene zbog zlouporabe psihoaktivnih droga iz Koprivničko-križevačkoj županije

Godina	Liječene osobe		Prvi put lječeni		
	Ukupno	Od toga opijati	Svi tipovi ovisnosti	% od ukupno lječenih	Novoliječeni opijatni
1998.	17	13	6	35,3	3
1999.	15	9	6	40,0	1
2000.	10	6	1	10,0	0
2001.	21	10	13	61,9	3
2002.	51	10	39	76,5	2
2003.	69	15	39	56,5	4
2004.	67	16	23	34,3	6
2005.	66	18	30	45,5	4
2006.	51	20	16	31,4	4
2007.	51	22	19	37,3	4
2008.	70	32	26	37,1	6
2009.	68	34	16	23,5	4
2010.	47	31	9	19,1	2
2011.	62	34	21	33,9	2
2012.	51	27	11	21,6	1
2013.	71	32	31	43,7	4
2014.	75	31	29	38,7	3
2015.	84	33	24	28,6	4
2016.	64	39	14	21,9	2
2017.	63	34	23	36,5	3
2018.	50	25	11	22,0	1
2019.	39	23	7	17,9	0
2020.	46	21	13	28,3	1

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Izvješće o osobama lječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Hrvatskoj po godinama, (bez osoba iz drugih država), zadnja dostupna 2020.

Napomena: osjenčano je vrijeme od kada djeluje Centar u Županiji.

Na sljedeće donje dvije tablice prikazani su podaci iz rada **Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije**.

Tijekom 2021. godine, u naš se Centar na liječenje javilo sveukupno 120 osoba.

Od toga, 34 osobe su bile zbog ovisnosti o drogama, 57 zbog alkohola, a 29 zbog ostalih duševnih bolesti. Broju osoba koje su se javile na liječenje treba pribrojiti broj članova obitelji, a njih je u prošloj godini bilo 51.

Od 34 osobe koje su se 2021. liječile zbog psihoaktivnih droga, 15 osoba bilo je koje su se liječile zbog ovisnosti o opijatima/heroinu. Dvije osobe javile su se na liječenje po prvi put uopće, a ostale su se već i prijašnjih godina liječile u ovom ili drugim centrima. Svih 15 osoba bilo je na supstitucijskoj terapiji (5 osoba na metadonu, a 10 osoba na buprenorfinu).

U 2021., liječilo se 19 osoba zbog droga neopijatskog tipa, većina ih se primarno javila na liječenje zbog eksperimentiranja, štetnog uzimanja ili ovisnosti o marihuani, jedna zbog kokaina i jedna zbog sintetskih kanabinoida.

U odnosu na 2020., u 2021. povećao se broj osoba koje na liječenje u Centar dolaze zbog ovisnosti o alkoholu te onih koje traže pomoć zbog drugih problema koji se tiču zaštite mentalnog zdravlja.

Osobe liječene u Centru za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije, 2001./2021.

godina	svi liječeni	opijati	ostale droge (neopijati)	alkohol	ostalo
2001.	2	0	2	0	0
2002.	35	0	35	0	0
2003.	65	3	62	0	0
2004.	46	1	45	0	0
2005.	40	2	38	0	0
2006.	28	4	24	0	0
2007.	30	6	24	0	0
2008.	43	9	34	0	0
2009.	77	21	24	32	0
2010.	85	20	13	47	5
2011.	100	19	24	54	3
2012.	115	19	19	72	5
2013.	177	21	33	117	6
2014.	158	22	33	99	4
2015.	139	21	42	64	12
2016.	137	30	18	74	15
2017.	133	27	23	66	17
2018.	124	16	19	59	30
2019.	111	17	8	48	38
2020.	87	15	17	40	15
2021.	120	15	19	57	29

Izvor: Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije

Od sveukupno 120 osoba koje su se javile na liječenje u Centar u 2021., po prvi put (novoevidentirane osobe) javilo se ukupno 59 osoba - 2 zbog opijata, 7 zbog ostalih droga neopijatskog tipa, 29 zbog alkohola, a 21 osoba zbog nekih drugih duševnih problema.

Osobe liječene u Centru za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije, 2001./2021. broj i udio prvi put liječenih

godina	svi liječeni	PRVI PUT LIJEČENI									
		ukupno		opijati		ostale droge (neopijati)		alkohol		ostalo	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
2001.	2	2	100,0	0	0,0	2	100,0	0	0,0	0	0,0
2002.	35	31	88,6	0	0,0	31	100,0	0	0,0	0	0,0
2003.	65	45	69,2	3	6,7	42	93,3	0	0,0	0	0,0
2004.	46	12	26,1	0	0,0	12	100,0	0	0,0	0	0,0
2005.	40	20	50,0	1	5,0	19	95,0	0	0,0	0	0,0
2006.	28	13	46,4	2	15,4	11	84,6	0	0,0	0	0,0
2007.	30	13	43,3	1	7,7	12	92,3	0	0,0	0	0,0
2008.	43	24	55,8	6	25,0	18	75,0	0	0,0	0	0,0
2009.	77	50	64,9	12	24,0	7	14,0	31	62,0	0	0,0
2010.	85	53	62,4	7	13,2	4	7,5	37	69,8	5	9,4
2011.	100	60	60,0	2	3,3	18	30	38	63,0	2	3,3
2012.	115	62	53,9	5	8,1	8	12,9	47	75,8	2	3,2
2013.	177	113	33,8	4	3,5	25	22,1	79	69,9	5	4,4
2014.	158	61	38,6	3	4,9	18	29,5	39	63,9	1	1,6
2015.	139	56	40,3	4	7,1	19	33,9	24	42,9	9	16,1
2016.	137	57	41,6	2	3,5	8	14,0	33	57,9	8	14,0
2017.	133	62	46,6	3	4,8	16	25,8	31	50,0	12	19,4
2018.	124	56	45,2	1	1,8	6	10,7	28	50,0	21	37,5
2019.	111	49	44,1	0	0,0	3	61	20	40,8	26	53,1
2020.	87	36	41,4	0	0,0	8	22,2	16	44,4	12	33,3
2021.	120	59	49,2	2	3,4	7	11,9	29	49,2	21	35,6

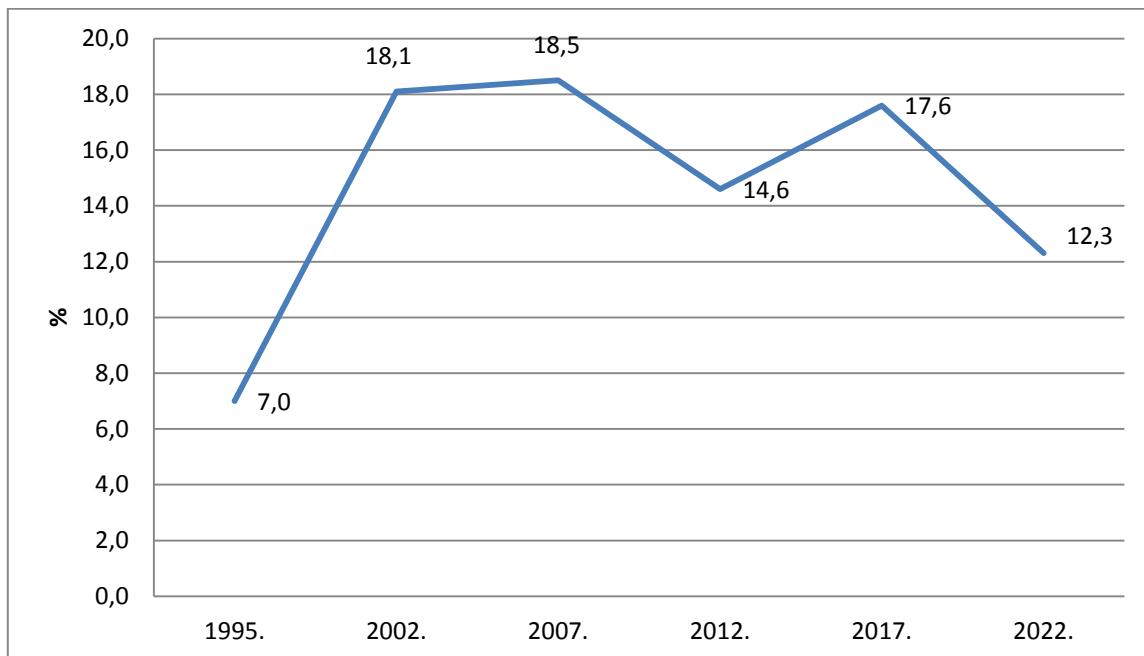
Izvor: Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije

Osim po broju lječenih osoba koje konzumiraju ovisnička sredstava, u Centru se provode istraživanja s ciljem praćenja raširenost problema uzimanja sredstava ovisnosti među srednjoškolcima, kod prvih i završnih razreda svih srednjih škola u županiji.

Prvo istraživanje je provedeno 1995., a ove godine u proljeće napravilo se novo istraživanje te su preliminarni podaci stavljeni i u ovu publikaciju.

Iz podataka izdvajamo kako je ovo posljednje istraživanje provedeno 2022. pokazalo kako je konzumiranje droga među srednjoškolcima ponovno u padu. Godine 2022., 12,3% učenika srednjih škola navelo je kako je probalo i konzumiralo neku drogu. Najčešće se konzumirala marihuana.

Udio učenika srednjih škola Koprivničko-križevačke županije koji su konzumirali neku drogu

Ovisnost o alkoholu

Procjenjuje se kako u Hrvatskoj 15% odraslih muškaraca prekomjerno pije (250.000 stanovnika RH; 6.500 Koprivničko-križevačke županije). Prekomjerno pijenje alkohola u našoj županiji već je prepoznato kao veliki problem u sklopu istraživanja kroz projekt „Zdravih županija“ te je stavljeno u javnozdravstvene prioritete u županiji. Međusektorskom suradnjom našeg Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti s prekršajnim sudovima, centrima za socijalnu skrb, Policijskom upravom Koprivnica te Općinskim državnim odvjetništvom iz Koprivnice, od 2009. provode se programi: Savjetovalište za mlade (14-21 godine starosti) i Savjetovalište za odrasle s problemom prekomjernog pijenja alkohola (od 21 godine starosti).

Broj osoba koje se javljaju u Savjetovalište za mlade i odrasle s problemom prekomjernog pijenja alkohola je porastao u odnosu na 2019. i 2020. Valja istaći kako taj broj varira jer se osobe zbog problema prekomjernog pijenja u naš Centar javljaju prvenstveno po preporuci i rješenju CZSS i suda, nešto s psihijatrijskog odjela Opće bolnice Koprivnica, a zanemarivo malo jer dolaze samoinicijativno ili ih upućuje obiteljski liječnik koji je prepoznao problem.

Kretanje broja osoba uključenih u Savjetovalište za mlade i Savjetovališta za odrasle s problemom prekomjernog pijenja, 2009.-2021.

Godina	Ukupno		Savjetovalište za mlade		Savjetovalište za odrasle	
	svi	novi	svi	novi	svi	novi
2009.	31	31	18	18	13	13
2010.	47	37	14	10	33	27
2011.	54	38	12	10	42	28
2012.	72	47	9	7	63	40
2013.	117	79	23	20	94	59
2014.	99	39	14	8	85	31
2015.	64	24	9	5	55	19
2016.	74	33	15	9	59	24
2017.	66	31	16	12	50	19
2018.	59	28	16	13	43	15
2019.	48	20	9	4	39	16
2020.	40	16	6	4	34	12
2021.	57	29	5	4	52	25

Liječenje ovisnosti o alkoholu započinje pretežno institucionalno, u bolnici ili u Savjetovalištu Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti, a može se nastaviti u klubovima liječenih alkoholičara (KLA) koji djeluju kao udruge građana. Na području Županije u 2021., djelovala su 4 kluba: dva u Koprivnici, te po jedan u Križevcima i Sv. Ivanu Žabnu, a koji rade u ukupno šest terapijskih grupa. Klub u Đurđevcu prekinuo je s radom krajem 2018. godine.

Ukupno je u klubove u 2021. bilo uključeno 75 članova - liječeni alkoholičari bez članova obitelji. Općenito se smanjuje broja članova u klubovima zbog toga što nema redovitog „dotoka“ novih članova. Naime, novi članovi dolaze u klubove pretežno nakon liječenja u bolnici, a zbog opće društvene klime prema liječenju alkoholizma, društvene nebrige te stigmatizacije sve je manji broj osoba koje se nakon liječenja u zdravstvenim ustanovama odlučuje na nastavak liječenja i rehabilitaciju te socijalnu integraciju u KLA. Dodatnom pogoršanju stanja 2020. i 2021., pridonijela je i pandemija COVID-19 bolesti.

Članovi KLA, 2005.-2021.

Godina	Broj članova
2005.	186
2006.	151
2007.	136
2008.	125
2009.	135
2010.	132
2011.	150
2012.	129
2013.	138
2014.	126
2015.	94
2016.	107
2017.	115
2018.	100
2019.	101
2020.	89
2021.	75

Izvor: Podaci prikupljeni iz izvješća Zajednice KLA Koprivničko-križevačke županije

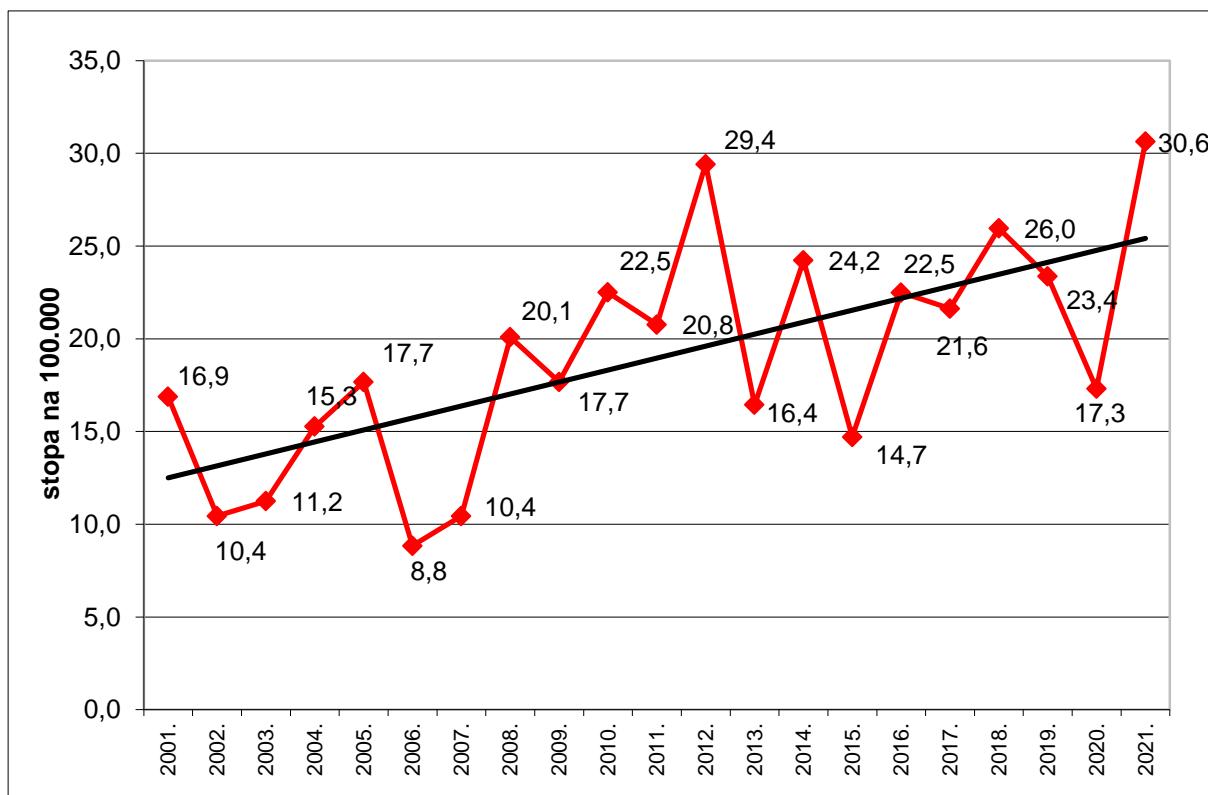
Smrtnost zbog bolesti jetre dobar je pokazatelj proširenosti alkoholizma, a da bi prikaz smrtnosti zbog posljedica prekomjernog pijenja bio što potpuniji mora se u obzir uzeti više dijagnoza.

U 2021., ukupno zbog posljedica prekomjernog pijenja (MKB-10, F10 i K70) umrlo je 50 osoba od kojih su oko četiri petine odnosno 80,0% bili muškarci. Zbog alkoholizma (MKB-10, F10) umrlo je 19 osoba, (18 muškaraca, 1 žena), a od alkoholne ciroze jetre (MKB-10, K70) umrla je 31 osoba, a njih 22 (80%) su bili muškarci. Prateći trendove duži niz godina, može se reći kako smrtnost od ciroze jetre većinom raste.

Broj umrlih osoba zbog ciroze jetre (K70) u Županiji, 2001.-2021.

godina	broj umrlih (K70)	stopa na 100.000
2001.	21	16,9
2002.	13	10,4
2003.	14	11,2
2004.	19	15,3
2005.	22	17,7
2006.	11	8,8
2007.	13	10,4
2008.	25	20,1
2009.	22	17,7
2010.	28	22,5
2011.	24	20,8
2012.	34	29,4
2013.	19	16,4
2014.	28	24,2
2015.	17	14,7
2016.	26	22,5
2017.	25	21,6
2018.	30	26,0
2019.	27	23,4
2020.	20	17,3
2021.	31	30,6

Smrtnost zbog ciroze jetre (K 70), oba spola, 2001.-2021.

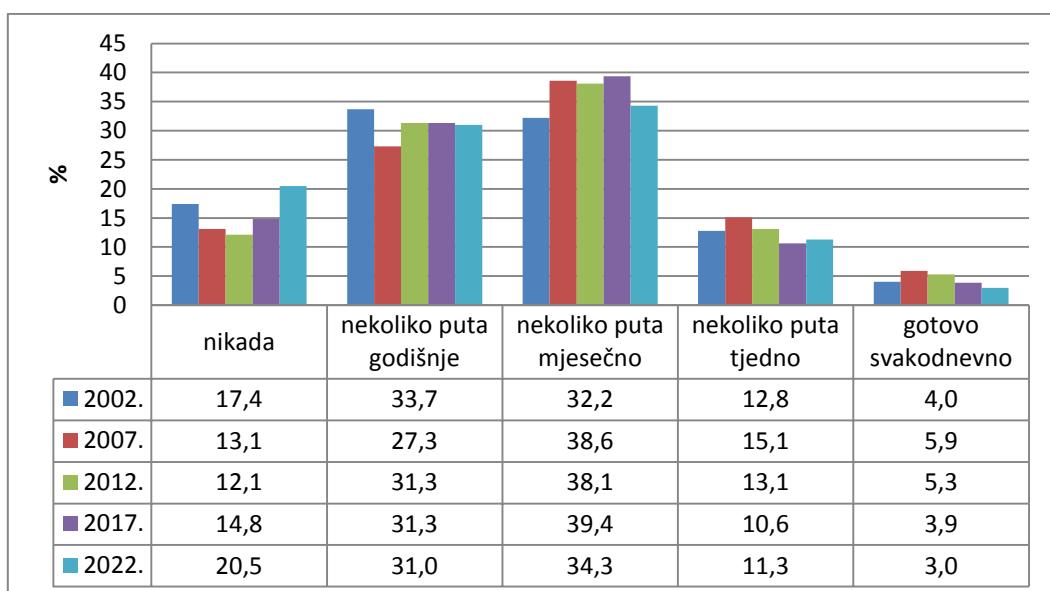

Izvor podataka o umrlim osobama: Državni zavod za statistiku, a stopa računana u Zavodu

Prema preliminarnim podacima istraživanja Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti izvršenog 2022. godine, 20,5% srednjoškolaca navelo je kako nikada ne konzumira alkoholna pića. To budi optimizam jer se u odnosu na prijašnja dva istraživanja, znači u zadnjih 10 godina, povećao broj učenika koji nikada ne konzumiraju alkoholna pića, a istovremeno je smanjen broj onih koji svakodnevno konzumiraju alkoholna pića.

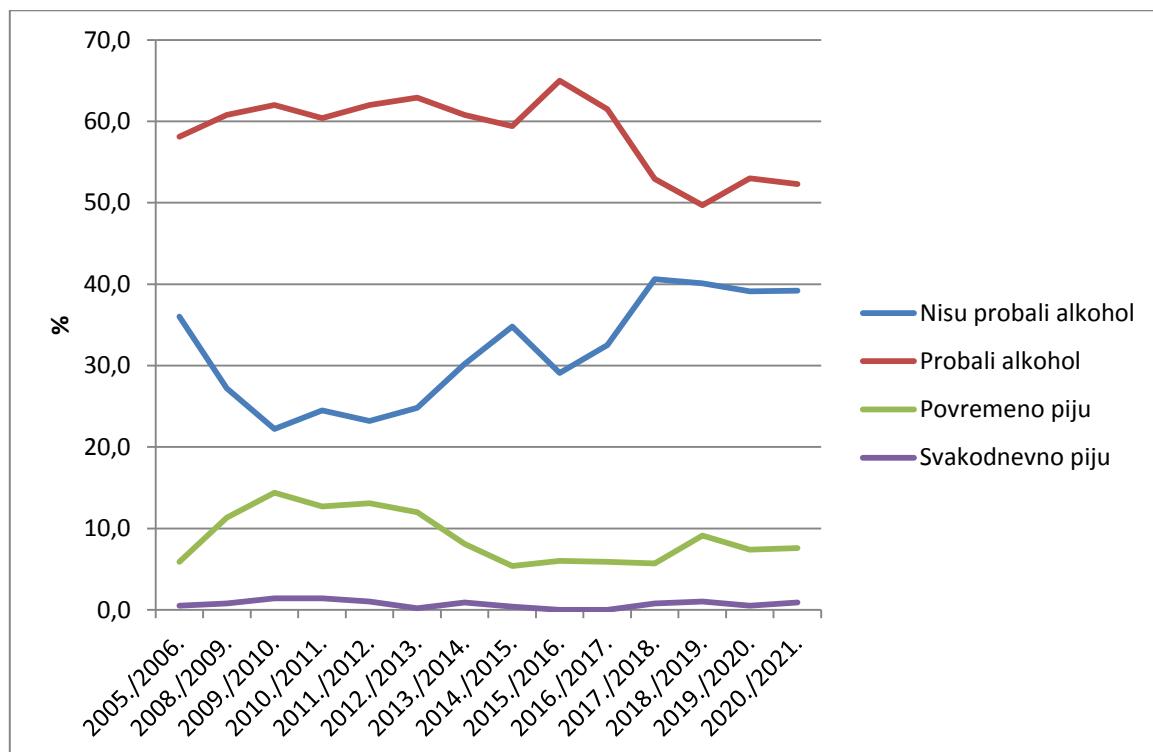
Istraživanja pokazuju kako se alkohol najviše konzumira prigodno (nekoliko puta godišnje) te prilikom mjesecnih izlazaka (nekoliko puta mjesечно).

Pijenje alkoholnih pića među učenicima srednjih škola u Koprivničko-križevačkoj županiji

U šestim razredima osnovnih škola, od 2001., Centar provodi preventivni program "Otvoreni kišobran". Istraživanje u školskoj godini 2020./2021. pokazalo je kako 59% učenika šestih razreda osnovne škole ima iskustvo s pijenjem (probali alkoholno piće, piju povremeno ili stalno) dok 41% učenika nije probalo alkoholna pića. Uspoređujući podatke svih dosadašnjih istraživanja, može se ipak uočiti blago povećavanje broja učenika 6. razreda osnove škole koji nisu probali piti alkohol. Nadamo se da će taj trend prevagnuti.

Pijenje alkoholnih pića među učenicima šestih razreda osnovne škole u Koprivničko-križevačkoj županiji, 2005.-2021.

XI.

ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI

ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI u 2021.
po pojedinim zdravstvenim ustanovama

Djelatnici po pojedinim zdravstvenim ustanovama na dan 31.12. 2021.	ZDRAVSTVENI DJELATNICI						ADMINISTRATIVNO-TEHNIČKO OSOBLJE			SVEUKUPNO
	UKUPNO zdravstveni djelatnici	DOKTORI MEDICINE	DOKTORI DENTALNE MEDICINE	FARMACEUTI	ostali zdravstveni /nezdravstveni suradnici s VSS ¹	VŠS ²	SSS	administrativno osoblje	tehničko osoblje	
Opća bolnica Koprivnica	672	165	-	3	13	186	305	59	133	864
Dom zdravlja	145	29	23	-	2	30	61	11	36	192
Zavod za javno zdravstvo	52	15	-	-	5	18	14	5	4	61
Zavod za hitnu medicinu	99	17	-	-	-	20	62	4	39	142
Ordinacije privatne prakse	217	51	50	-	-	8	108	16	7	240
Zdravstvena njega	51	-	-	-	-	10	41	-	-	51
Ljekarne	150	-	-	68	-	1	81	10	10	170
SVEUKUPNO	1.386	277	73	71	20	273	672	105	229	1.720

Izvor: Podaci Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije za 2021., a prema izvješću pojedinih ustanova.

Napomena: 1. Ostali zdravstveni/nezdravstveni suradnici s VSS su: dr. veterine, dipl. sanitarni ing., ing. prehrambene biotehnologije, psiholozi, socijalni radnici i drugi koji sudjeluju u procesu dijagnostike, liječenja i zdravstvene zaštite

2. VSS su medicinske setre/ tehničari i- u toj skupini se prikazuju i one medicinske setre/tehničari s VSS koji su tako raspoređeni po sistematizaciji radnog mesta.